

ภาวะชักจากไข้สูง คือ อาการชักที่เกิดขึ้นขณะที่มีไข้สูง เนื่องจากการติดเชื้อในร่างกายชนิดใดชนิดหนึ่ง พบได้ในเด็กที่อายุต่ำกว่า 5 ปี พบว่าประมาณ 3-5% ของเด็กวัยนี้จะมีอาการชักร่วมกับไข้อย่างน้อยหนึ่งครั้ง อาการชักจากไข้สูงพบมากในเด็กอายุระหว่าง 6 เดือน ถึง 5 ปี โดยพบมากที่สุดในช่วง 3 ปีแรก เนื่องจากสมองของเด็กกำลังเจริญเติบโต จึงมีความไวต่อการกระตุ้นจากไข้ ซึ่งโดยมากขนาดของไข้ที่ทำให้ชักได้มักสูงเกิน 39 องศาเซลเซียสขึ้นไป

เด็กที่เคยชักจากไข้สูงมาครั้งหนึ่งแล้ว ประมาณ 20-40% จะมีโอกาสชักซ้ำได้อีกเมื่อมีไข้สูง แต่ถ้ามีการดูแลรักษาอย่างถูกต้องก็สามารถป้องกันมิให้เกิดภาวะชักซ้ำได้

เมื่อเด็กมีไข้และชักควรปฏิบัติอย่างไร

- 1.ป้องกันการอุดกั้นของเสมหะ โดยจับเด็กนอนหงาย หันศีรษะไปข้างใดข้างหนึ่ง หรือนอนตะแคงศีรษะต่ำเล็กน้อย
- 2.ห้ามใช้สิ่งของเพื่อจัดฟัน เช่น ค้ำช้อนหรือนิ้ว เพราะจะทำให้เกิดอันตรายต่อเด็ก และทำให้ผู้ดูแลเด็กได้รับบาดเจ็บไปด้วย
- 3.สังเกตลักษณะการชัก เช่น ลักษณะการชัก (ชักทั้งตัวหรือเฉพาะส่วน เกร็ง กระตุก) ระยะเวลาการชักยาวนานเท่าไร อุจจาระ-ปัสสาวะรดหรือไม่ เพื่อเป็นข้อมูลในการมาเข้ารับการรักษาพยาบาล
- 4.ถอดเสื้อผ้าออก แล้วเช็ดตัวลดไข้เพื่อคลายความร้อนในร่างกาย
- 5.นำเด็กส่งโรงพยาบาลพบแพทย์ เพื่อหาสาเหตุการชักและเข้ารับการรักษาที่เหมาะสม

โดยส่วนใหญ่เด็กที่ชักจากไข้ครั้งแรกแพทย์จะไม่ให้ยาป้องกันการชักซ้ำ แต่จะแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเมื่อเด็กมีไข้ การใช้ยาลดไข้อย่างถูกวิธี และการปฏิบัติเพื่อเด็กมีภาวะชักจากไข้

การเช็ดตัวเพื่อลดไข้

การเช็ดตัวเพื่อลดไข้ในเด็ก โดยเฉพาะในเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ซึ่งมีโอกาสเกิดภาวะชักจากไข้สูงได้ การเช็ดตัวลดไข้จะช่วยลดอุณหภูมิของร่างกายโดยผ่านน้ำซึ่งเป็นตัวนำความร้อนออกจากร่างกาย

อุปกรณ์ที่ใช้

1. กะละมังใส่น้ำ 1-2 ใบ
2. ผ้าขนหนูผืนเล็ก 2-4 ผืน
3. ผ้าเช็ดตัวผืนใหญ่

ขั้นตอนการปฏิบัติ

- 1.เตรียมสถานที่ที่จะเช็ดตัวเด็ก ได้แก่ ปิดพัดลม ปิดเครื่องปรับอากาศ เปิดหน้าต่างเพื่อให้อากาศระบายอย่างทั่วถึง
- 2.เตรียมน้ำสำหรับใช้เช็ดตัวเด็ก ผ้าขนหนูผืนเล็ก ผ้าเช็ดตัวผืนใหญ่สำหรับรองบริเวณที่จะใช้เช็ดตัว เพื่อป้องกันน้ำเปียกที่นอน
- 3.ถอดเสื้อผ้าเด็ก
- 4.ใช้ผ้าขนหนูชุบน้ำบิดน้ำให้หมาดพอควร เริ่มเช็ดบริเวณใบหน้าแล้วพักไว้ที่บริเวณหน้าผาก ซอกคอ ทำซ้ำ 3-4 ครั้ง
- 5.เช็ดบริเวณหน้าอกและลำตัว
- 6.เช็ดบริเวณแขนด้าน ไกลตัว จากปลายแขนเข้าหาต้นแขนและรักแร้ เป็นวิธีการเช็ดในลักษณะซ้อนรูดมขน เพื่อระบายความร้อน ทำซ้ำ 3-4 ครั้ง และพักผ้าไว้บริเวณข้อพับแขนหรือรักแร้
- 7.เช็ดแขนด้านใกล้ตัว โดยทำเช่นเดียวกัน
- 8.เช็ดขาด้านไกลตัว จากปลายขาเข้าหาต้นขาและขาหนีบ ทำซ้ำ 3-4 ครั้ง และพักผ้าไว้บริเวณใต้เข่า ขาหนีบ
- 9.เช็ดขาด้านใกล้ตัว โดยทำเช่นเดียวกัน
- 10.จัดให้เด็กนอนตะแคงเพื่อเช็ดบริเวณหลัง ตั้งแต่ก้นกบขึ้นบริเวณคอ ทำซ้ำ 3-4 ครั้ง
11. เช็ดตัวให้แห้ง แล้วใส่เสื้อผ้าให้เด็ก

หมายเหตุ

เด็กที่มีไข้ หมายถึง เด็กที่มีอุณหภูมิร่างกายมากกว่า 37.5 องศาเซลเซียส

การเช็ดตัวลดไข้ ควรทำนานประมาณ 20-30 นาที ควรเปลี่ยนน้ำในอ่างบ่อยๆ เพื่อรักษาอุณหภูมิของน้ำให้คงที่

หลังเช็ดตัวลดไข้ควรวัดอุณหภูมิร่างกายเด็กซ้ำ

คำแนะนำ

ในบ้านที่มีเด็กควรมีเทอร์โมมิเตอร์สำหรับวัดอุณหภูมิร่างกาย หรือที่เรียกสั้นๆว่า พรอทวัดไข้ เพื่อใช้ประเมินภาวะไข้ในเด็ก ซึ่งเป็นการเฝ้าระวังการเจ็บป่วยได้

ในกรณีที่เด็กชักมากกว่า 1 ครั้ง

ถ้าเด็กชักบ่อยๆ โดยไม่ได้หาทางป้องกันเมื่อมีไข้สูง ก็อาจทำให้เป็นโรคลมชักหรือโรคลมบ้าหมูเมื่อโตขึ้น หรือทำให้สมองเสื่อม หรือปัญญาอ่อนได้ โดยส่วนใหญ่เมื่อเด็กชักมากกว่า 1 ครั้ง แพทย์จะให้ยาชักกลับมารับประทานคู่กับยาลดไข้ ดังนั้นผู้ปกครองจึงควรมียาทั้ง 2 ชนิดติดบ้านไว้เสมอ

ภาวะชักจากไข้สูง

ด้วยความปรารถนาดีจาก

เด็กดีและสตินรีเวช

โรงพยาบาลพนมสารคาม

จังหวัดฉะเชิงเทรา